

Naročnina za kraljevino
SHS
Mesečno 48 K. Letno 576 K.
Inozemstvo:
Mesečno 68 K. Letno 816 K.
Oglas: enostopna imm vrsta za
enkrat 2 K. večkrat popust.

JUGOSLAVIA

Genovska konferenca.

PRIPRAVE NAŠE VLADE ZA GENOVSKO KONFERENCO.

Beograd, 27. jan. (Izv.) V zunanjem ministrstvu se vršijo z vso nagnico priprave za gospodarsko konferenco v Genovi, na katero je bila uradno vabljena naša država od strani italijanskega zunanjega ministra. Ministrski svet je vsled velikega pomena te konference za našo državo sklenil odpelati dva delegata v spremstvu gospodarskih in finančnih strokovnjakov. Zbirat se potrebitno gradivo za konferenco. Sestava delegacije še ni določena.

ITALIJA IN MALA ANTANTA NA GENOVSKI KONFERENCI.

Rim, 27. jan. (Izv.) Vest pariškega Matina, da nastopi mala antanta na genovski konferenci prvič kot enotna skupina držav, je vznemirila italijansko zunanje ministrstvo. Odkar se je po porazu poslednjega habsbuškega puča umaknila italijanska politika iz srednje Evrope in so se države male antante v znanih političnih in gospodarskih dogovorih osamosvojile, je italijanskemu zunanjemu ministru zmanjšalo pravca napram mali antanti. Enotni nastop na gospodarski konferenci v Genovi se smatra kot velik ko-

rak k popolni osamosvojiti male antante v srednji Evropi. S tem bi se seveda počelo stališče jugoslovenske države na jadranskem morju. V ti zvezzi se govorja, da bo Jugoslavija na namevanem predkonferenci držav male antante, kjer bodo sklepale o skupnem stališču v vprašanju gospodarske obnove srednje in vzhodne Evrope, spravila na površje za Italijo mučno jadransko vprašanje in Rapaljsko pogodbo.

AMERIKA SE NE UDELEŽI KONFERENCE V GENOVI.

London, 26. jan. Reuterjev urad javlja iz Washingtona: S pristojnega mesta javlja, da vlada Združenih držav ni pripravljena udeležiti se genovske konference, ki se bo vršila ob določenem času. Ameriška vlada bi se strinjala z načrtom gospodarske konference, ki bi se vršila kasneje, to se pravi takrat, ko se stanje v Evropi ustali.

GOSPODARSKA KONFERENCA V GENOVI SE NE ODGODI.

London. Reuterjev urad dozna, da se govorice, po katerih se sklicanje mednarodne gospodarske konference v Genovi morda odgodi, popoloma neosnovane.

Strahote lakote na Ruskem.

Zeneva, 27. jan. Nanson je v svojem govoru o pomoči gladujoci v Rusiji dejal med drugim, da žive stradajoči v takih razmerah, da ni mogoče misliti na to, da bi se dali rešiti vsi v onih pokrajnah Rusije, kjer razsaja

lakota. Pomoč je treba omejiti le na gotove dele. Ne kaže drugače, kot da se ostalo prebivalstvo prepusti usodi. Na vsak način pa je treba ukreniti vse da se taka nesreča ne ponovi.

Sestava nove avstrijske vlade.

Dunaj, 27. jan. Po predlogu glavnega odseka narodne skupščine prevzame v novem kabinetu predsedstvo in notranje zadeve dr. Schober, ostali ministri pa ostanejo na svojih mestih, le poljedelski minister Hennet prevzame začasno vodstvo zunanjega resorta. Zvezni kancelar dr. Schober je sprejel ponujeno mu mesto.

Dunaj, 26. jan. Koncem seje narodne skupščine je podal predsednik Seitz nastopno poročilo: Zvezni kancelar in vlada sta podala ostavko. Zvezni predsednik je v zmislu člena 71 ustave poveril dosedanjemu podpredsedniku Breiskemu začasno vodstvo doslej po njem in zveznem kancelar-

ju dr. Schobru izvrševanih funkcij in ostalim dosedanjim zveznim ministrom vodstvo pošlov njihovih listnic. Predsedništvo je takoj sklical sejo glavnega odseka za jutri dopoldne, da stavi zbornici predlog o volitvi nove vlade. Prihodnja seja se bo vršila v petek ob 13. Dnevni red: Poročilo glavnega odseka glede volitve nove zvezne vlade.

Dunaj, 27. jan. Danes dopoldne je bila nova vlada izvoljena z 80 proti 72 glasovom, kakor je predlagal odsek. Zvezni kancelar dr. Schober je v imenu vlade izjavil, da sprejme izvolitev.

Angleško-francoska pomoč Avstriji.

London, 27. jan. Zagotavlja, da se ministrski predsednik Lloyd George in zakladni minister osebno bavita z vprašanjem kredita, ki naj se dovoli Avstriji. »Evening Standard« pravi, da pri tem prihajata dve vprašanji v poštov: 1. ali naj Anglija dovoli posojilo sama, ali pa naj bodo pri tem udeleženi tudi ostali zavezni; 2. kaka jamstva so na razpolago za to posojilo. Ker kroži v Avstriji za štiri milijone funтов denarja, bi bilo posojilo dve in pol milijona funtov zelo učinkovito. List veli nadalje, da bo, kakor vse kaže, posojilo najbrže popolnoma angleško. Vlada bo moralna dobiti jamstvo, da se posojilo porabi le za financiranje trgovine in za uvr-

ščenje avstrijske krone. — Tudi »Westminster Gazette« doznavata, da bo posojilo dovolila sama Anglija. Dasi bi imelo skupno posojilo mnogo prednosti, sodijo poučeni krogi vseeno, da bi taka skupna akcija ne mogla imeti dovolj hitrega uspeha.

Pariz, 27. jan. Avstrijski poslanik Eichof je posest predsednika Milleranda. Predsednik Millerand je naglašal, da popolnoma razumeva položaj Avstrije in da se francoska vlada trudi zboljšati položaj v tej državi. Predsednik uvideva mnjost pomoči, ki je ne zahteva samo varnost osrednje Evrope, ampak tudi interes Francije. Zaradi tega je akcija vlade v tem smislu

boj častihlepija, veliki turnir brez-častnih duš in vesti.

Diana Poitierska je stala vzravnana kakor jelka, in ko so jo prišli povedati, da kralj umira, se je čudno nasmehnila, poklonila se Katarini do pasu ter odšla, rekoč:

»Tudi jaz sem mrtva! ...«

Sinov Henrija II. so začudeno zrli iz lože na to rajevo in prepleno množico, v ta vrtinec bledih krink, ki so hlastale za svojim južnijim izrazom. Ubogi dečki še vedno niso razumeli, kaj se je zgodilo ...

Ljudstvo je molčalo: kaj je bilo njemu do vsega tega!

V daljavi, kamor vest še ni dosegla, so zvonili zvonovi in so gramele bombarde ... A njih veseli grom je bil le še turobno spremiljeno novice, ki je hitela v mesto, širec molčanje, koderkoli se je oglašila ... Plakal ni nihče! ... Nihče! Pač! Dve bitji sta plakali: ženska in mož.

Zenska je bila soproga prestolonaslednika, zdaj že Franca II.: Marija Stuartova, mlada kraljica škotske.

Michel Zevaco:

„NOSTRADAMUS“.

Kraljev konj je drevil brez jezdeca k izhodu; Montgomery se je vračal počasi v svojo stran; Henri pa je ležal sredi borišča vznak, z razprostrtnimi rokami! ...

Tisti hip se je obrnila Katarina de Medicis k Roncherollesu in mu vrgla kratko, že dolgo pripravljeno povleje:

»Primitate človeka, ki je umoril kralja!«

Tisoč, več tisoč plemičev, stražnikov, oficirjev, dam, kardinalov, Montmorency, Lorenski, Guiški, Alba, Ferrares, Savojski, vse vprek vse zbegani, budi od osuplosti, prestrašeni po dogodku, ki jih je zadel iznenada, in še bledejši od nad in polilepov, katere je obrnil v njih — vse to se je gnetlo med ogradami ter vplilo in mahalo; že so nastopile skupine, po katerih si mogel soditi o politiki Jutrišnjega dne: starejši dvorjani so tiščali k petnajstletnemu prestolonasledniku Francu, drugi so upirali vzhiciene oči v regentko Katarino; začenjal se je blazni

Mož pa, ki je klečal zraven kralja in krčevito ihel, je bil napravljen v kričečo, pisano obleko dvornega norca; Žvenčnik je ležala poleg njega v pesku in krvl ... Bil je Brusquet — edini Henrijev prijatelj na dvoru!

Še tisti hip, ko je Henri telebnil s konja, so priskočili k njemu štirje dvorni zdravnik. Med njimi je bil štiridesetleten mož z odločnimi črtami v lepem, zamišljenem obrazu: sloveči mojster Ambrož Paré. Nago je odpel kralju čelado. Glava, ki je pokazala, je nalikovala rdeči kranki: lasje, brada, vse je bilo krvavo. Odprta usta so taho hropla. In v tem strašnem, okrvavljenem obliju je zjala črna jama očesa, izpremenjenega v globoko, smrtnosno rano ... To rano je napravilo Montgomeryjevo kopje, kraljčino darilo! Nostradamova preroka je bila izpolnjena!

»Oh! Ta boj se ni vršil s turnirskim orožjem! ...«

Vzlik, ki se je porodil v Ambroževi vesti, ni utegnil planiti na dan, zato kaj v tistem hipu, ko je misel dosegla ustnico, se je zdravnik okremlil, da kleči poleg Brusqueta še

Narodna socijalistična stranka sklicuje

za soboto 28. t. m. ob 8. uri zvečer v veliki dvorani Mestnega doma

Javen shod

DNEVNI RED:

Srbsko-hrvatski spor.

POROČAJO: dr. Otokar Rybač, dr. Ivo Politeo (Zagreb) in Milan Marjanović (Zagreb).

Ker je vprašanje Srbsko-hrvatskega spora bistveno za nadaljni razvoj naše države in se kot tako tiče tudi nas Slovencev, naj se shoda vse, ki jim je obstoj države pri srcu, polnostevilno udeleže.

Naleživo Nar. Soc. stranke.

PROSLAVA SV. SAVE NA BEOGRAJSKI UNIVERZI.

Beograd, 27. jan. (Izv.) Današnji pravoslavni praznik sv. Save se je v Beogradu obhajal zelo slovesno. Natukajšnji univerzi je bilo dopoldne ob 10. uri svečanje sekanje kolača. Slovesnosti so prisostvovali tudi ministrski predsednik z ministri dr. Ninčićem, Pribičevićem in dr. Krstijem, predsednik nar. skupščine dr. Ribar, pokrajinski namestnik za Hrvatsko in Slavonijo Demetrović, župan ljubljanski dr. Perič, predsednik beogradske akademije znanosti, predsedniki mestne občine beogradske, diplomatski zbor, zastopniki raznih humanitarnih in prosvetnih društev, častniki beogradske posadke z več generali, med njimi vojni minister general Zečević itd. Okoli to ure je došel kralj Aleksander v spremstvu ministrskega predsednika Pašića in predsednika narodne skupščine dr. Ribaria. Ko je vladar stopil v svečano ozajšano avlo vsečilišča, so ga navzočni pozdravili z navdušenimi živoklici. Nato je pevski zbor »Save« zapel Marinkovićev »Slavija«. Prav Saborske cerkve je opravil cerkvene obrede, nakar je bilo slovesno sekanje kolača, ki ga je izvršil patriarh Dimitrije. Skupina dijakov je kralju Aleksandru ter Pašiću in dr. Ribaru ponudila kolača. Dekan filozofske fakultete je imel zatem govor, v katerem se je zahvalil kralju za podarjeno ikono sv. Save, delo prizanega umetnika Prediča. — S tem je bila slovenskost končana.

IZID URADNE PREISKAVE O ŠIBENIŠKIH DOGODKIH.

Beograd, 27. jan. Inšpektor ministrica za notranje stvari g. Katič, ki je bil poslan v Šibenik, da vodi preiskavo glede incidenta v Šibeniku, se je vrnil in izdelal izčrpno poročilo, katero je včeraj preko ministrstva za notranje stvari predložil vladi. V svojem poročilu obtožuje posadko italijanske vojne ladje »Mirabello«, ki je prva izvzvala sponad.

Iz lastnega nagiba pospešil. Francija uvideva važnost in nujnost vprašanja. — Kakor se doznavata, nameava začeti francoska vlada s hitro akcijo.

Mož pa, ki je klečal zraven kralja in krčevito ihel, je bil napravljen v kričečo, pisano obleko dvornega norca; Žvenčnik je ležala poleg njega v pesku in krvl ... Bil je Brusquet — edini Henrijev prijatelj na dvoru!

Še tisti hip, ko je Henri telebnil s konja, so priskočili k njemu štirje dvorni zdravnik. Med njimi je bil štiridesetleten mož z odločnimi črtami v lepem, zamišljenem obrazu: sloveči mojster Ambrož Paré. Nago je odpel kralju čelado. Glava, ki je pokazala, je nalikovala rdeči kranki: lasje, brada, vse je bilo krvavo. Odprta usta so taho hropla. In v tem strašnem, okrvavljenem obliju je zjala črna jama očesa, izpremenjenega v globoko, smrtnosno rano ... To rano je napravilo Montgomeryjevo kopje, kraljčino darilo! Nostradamova preroka je bila izpolnjena!

»Povej resnico! ... Brž! ...« Ambrož Paré se je ozrl še enkrat na kraljev voščeni obraz; nato je dejal s tihim, jedva slišnim glasom:

»Kralj se ne bo več zavedel; čez dve ur bo mrtev.« Motite se, mojster! je rekel nekdo zraven njega.

Ambrož Paré se je naglo ozrl in zgrبانil obrvl; toda videl ni ničesar razen množice obrazov, krivečih se v narejeni potrstosti. Ko pa je spet ustavil oko na kralju, je zapalil, da kleči poleg Brusqueta še

Vseučeliški knjižnici

Obvezni izvod,
poštnine prost.

v Ljubljani.

Iniščvo:
111. Telefon 300.
prava:
Telefon 44-
se ne vračajo.
je priložiti znamko
za odgovor.

Naše težave.

Ce se vprašujemo po glavnih vzrokih notranjih težav v državi, posebno upravnega in finančno-gospodarskega značaja, jih bomo našli ne v zadnjih vrsih tudi v pomankanju količjega izrazitega gospodarskega sistema. Naša gospodarska in finančna politika se nikakor ni mogla odločiti za gotov, prevaren sistem in po tem uravnati ukrepe glede carinske in valitve politike, glede izvoza in uvoza, obdavčenja posojil itd. In kadarkoli se je vendar odločila za eno ali drugo metodo, so le prehitro sledili novi ukrepi, prejšnjim povsem nasproti: znamenje, da se je dala pregovoriti nasprotim nagibom, drugačnim stališčem. Takih primerov je žalilog le premnoga najti v naši današnji skupni zgodovini.

Koliko nam je to prineslo škode, o tem se je že dovolj pisalo. Morda nimač napak oni, ki trdijo, da bi mogli na pr. v nepredolgem času spraviti državni proračun v ravnotežje, ako bi se glede davčne politike in prevarjanega sistema v izvozu in uvozu lotili dela po gotovih načilih, izvajajoč jih seveda dosledno v vseh konsekvenkah.

Ako pa sedaj iščemo vzroke, zakaj se to doslej ni zgodilo, moramo imenovati v prvi vrsti nesrečno našo notranjopolitično konstelacijo. Ves čas, odkar imamo jugoslovanske vlade, se je delalo s kompromisi med političnimi strankami. Najprej so nastopale koncentracijske vlade, tem so sledile po prvi osnovni ločitvi duhov koalicijev, sestavljenih iz sedanjih nasprotnikov, s dveh velikih političnih skupin. Po izvolitvi konstituante je nastopila znova koalicija, ki je pa združila v skupno vlado obe glavni, najhujše si nasprotni stranki: radikalno in demokratsko.

Ko bodo pozneje pisali kritično zgodovino naše dobe, bodo nedvomno ravno v teh kompromisih in koalicijah konstatirali eno glavnih neugodnosti naše dobe. Ce odstejemo koruptnost in osebno ter strankarsko sebičnost, ostane morda vendarle nekaj dobrih pozitivnih teženj v strankah. In ravno te so se medsebojno uničile, ker jih je stranka stranki takorekoč vzajemno s koalicijimi kompromisi neutralizirala ter izločila iz možnosti prakt

Jobova poročila.

Nismo se prav prišli do sene nad govorji, ki so jih imeli naši državniki in politički zadnje dni v narodni skupščini, ko nas je presenetil ministrski svet z drugimi blagodatimi svoje visoke naklonjenosti. V mislih imam namreč sklep min. sveta o sprejemu novih ruskih beguncov ter o vzdrževalnini bivših veličanstev Karla in Zite.

Eden največjih grehov, ki smo jih podredovali po prejšnjem nedemokratičnem režimu, je tajna diplomacija, ki je vodila zunanjino politiko na svojo roko, ne da bi ljudstvo le slutilo za kaj gre. Sklepal je pogodbe, ki so bile pač v prid fevdalni aristokraciji — militarnemu. Jil je bil pokoren sluga —, a v silno škodo ljudstvu. Naša država velja in rada naglaša, da je demokratična. Imamo celo od ljudstva izvoljeni parlament. Pa vendar ta parlament ni zmožen zatrepi korupcije, ki bohotno cvete pred njegovimi očmi. Ta parlament ne more prisiliti diplomatov, da bi se vladalo res demokratično, ta parlament si ne more izsiliti kontrole nad slepomisnjem državnikov, ki nas pred svetom zastopajo in — blamirajo.

Tako moramo biti vsako jutro pravljeni, da izvemo za to ali ono novo tajno pogodbo, ki nam nalaga te ali one nove obveznosti. Zadnja sejna min. sveta je težaj sklenila, da je treba prevezeti večje število novih ruskih beguncov. To smo dolžni storiti na temelju nekega starega dogovora z angleško vlado. Begunci pridejo iz Egipta in Cipra.

Človek bi se prejel za glavo. Ali je to verjetno? Delavstvo v lastni državi že komaj prenaša bremena, ki mu jih nalaga draginja. Že vlada sama je privlačna na to, da je treba slediti. Zato ukinja urade, celo najpotrebcnejše in najvažnejše; zato nima kredita za kulturne institucije; zato odpušča uradništvo; zato namerava baje reformirati vojaštvo itd. Za ruske begunce, reče Vranglovec ali bivši izkorisčevalce ruskega ljudstva, je pa dovolj denarja na razpolago. Tedaj domači ljudje na cesto, na njih mesta pa Vranglovec. Tako se utrije zadovoljnost v državi. In vrhu tega še vzprisko znanih lastnosti teh »ruskih beguncov«. Če misli naša vlada, da se bo s tem Rusiji prikupila, se pošteno moti. Mogoče bodo trpeče radi grehov sedanje nezmožne politike in kratkovidnosti še pozna poločenja.

Druge, kar človeka zhode je vzdrževalnina za invalidnega Karla in histerično Zito ter njiju plemeniti zarod. Ljudje božji! Ko bi me my sovražnik pol mojega življenja mučil do skraine mere in bi se mi končno posrečilo, streljati njegov jarem, ali naj mu bom zato še hvaljezen! Ali naj zberem zadnje svoje življenje, kar ga še imam, in ga z ujednanim poklonom izročim sovražniku, ako to zahteva moj sosed, ki se boji, da se preveč ne razvijem in okrepiam! Jasna pamet nam na to takoj odgovori. In kar je nemogoče pri posamezniku, to hode vlada uveljavljati pri višjem organizmu, pri državi.

Ministrski svet je torej sklenil, da prispeva tudi naša država k vzdrževalnini za Karla in Zito. Tirana, ki smo se ga po nebrojnih krvavilih in gromitih žrtvah, iznebili, naj sedaj podpiramo, da se morebiti, ko se mu ponudi ugoda prilika, povrne in začne znova izvajati svoje krvoločne posle! Ko smo zmetali na cesto milijone, ki jih je počela mobilizacija, naperjenja zoper habsburški restavratorski poskus, naj prispevamo še kaj, da bo treba zopet mobilizacije, ki je naša ljudstvo seveda tako željno pričakuje!

Ministrski svet utemeljuje ta svoj sklep s tem, da bo imela tudi Jugoslavija pravico kontrole nad bivšim monarhom. Jako lepo! Toda je čisto navadna — fraza! Če se bo antanti zljubilo, bo kar pomignila, naši diplomati bodo pa zlezli v kot, ker vodijo politiko, ki se popolnoma strinja s politiko antante. To bo menda tista politika, o kateri je dejal gospod Pašić, da je v popolnem skladu z ono, ki jo vodi antanta. To bi se Karl in Zita snejala, ne v pest, v obraz bi se nam kroholata, aka se to zgodi. Pri seji min. sveta je bilo omenjeno, da so na to pristale tudi Českoslovaška, Romunija in Italija, o čemer pa imamo povod, da dvomimo.

Portugalska, ki v vojni ni trpela niti senčice take škode, kar naša izmucenja Jugoslavija, je izjavila, da ne more več prenašati stroškov, katere ji nalaže oskrbovanje Karla in Zite. Antanta ji daje prav. Od naše države, ki jo je vojna izmogzala in izčrpala, pa zahteva, naj podpira svoje bivše tirane in nasprotnike, ki bi mogli biti ob takih razmerah še vedno nevarni njeni mlađi svobodi.

Zato pozivljamo vse narodne zastopnike, naj se zavedo svojih dolžnosti do ljudstva, ki jih je izvolilo in postalo v narodno skupščino. Poskrbej za kontrolo nad zunanjim politikom, da bom očredo vedel, pri čem smo, in jasno naj povedo svetu, da je Jugoslavija suverena država, ki bo vodila le jugoslovansko politiko, in sicer pred očmi in v korist naroda.

Mednarodna gospodarska konferenca v Genui.

Eden najvažnejših sklepov konference najvišjega sveta v Cannesu je bil, da se ima sestati dne 8. marca v Genui mednarodna gospodarska in finančna konferenca, kamor je povabiti tudi sovjetsko Rusijo in Demčijo, torej deželi, ki sta bili doslej izključeni iz mednarodnega življenja. Inicijativu za to konferenco je dal Lloyd George. Na kongresu narodnih liberalcev, ki se je vrnil v London, se je z vso silo zavzel za to, da treba nadaljevati pot konferenc. Konference so moderna metoda, da se odstranijo nesporazumjenja in sumnjenja med narodi, da se rešujejo spori. Občevanje z notami med diplomati je zastarelo, treba obsegati stika med vodilnimi državniki. Konferencam se morejo upirati le oni, ki imajo okorne nazore in se ne morejo prilagoditi novim razmeram. Ta očitek je letel na sedanjega predsednika francoske vlade Poincaréja, ki se je v svoji vladni izjavi izrekel proti konferencem.

Skoro cel govor Lloyd Georgea je bil posvečen mednarodnim vprašanjem. Razumljivo je to, ker morda ni danes nobena dežela tako interesirana na rešitvi mednarodnih vprašanj kakor ravno Anglija. Današnja svetovna kriza zadene v posebno težki meri Anglijo. Da se izide iz te krize, smatra George, da je neobhodno potrebno, da se zopet upostavi medsebojno mednarodno zanimalje. Zato pa je treba otkritega stremljenja, da se napravi konec vsem možnostim vojne, treba zmanjšati oboroževanje. Anglija je dala dober vzgled s tem, da je zmanjšala svojo vojsko na kopnem na stanje izpod onega pred letom 1914. Nemčija je dala oddih, ker trpi na Izčrpaju. Dočim pojde Anglija na konferenco brez kakih omejevanj, sta Francija in Amerika že storile svo-

je pogoje, pod katerimi sta pripravljeni sodelovati pri konferenci.

Predvsem povdaja tako Francija kakor Ameriko, da udeležbu sovjetske Rusije na konferenci ne sme pomeniti priznanja boljševikov. Francija stavi poleg tega za pogoj, da se na konferenci ne sme debatirati o vprašanju revizije versajskega miru. Francija zahteva spoštovanje mirovne pogodbe in ne more odstopiti od nje. Amerika pa zopet zahteva, da se na konferenci ne sme razpravljati o vprašanju popusta Amerike glede evropskih dolgov Amerik.

Razen tega pa stavlja Amerika še nekaj drugih pogojev in to, da se ustvari bilancija bankovcev v evropskih državah, da se doseže ravnotežje v evropskih državnih proračunih, da Nemčija plača reparacije samo v mehjih njene plačilne zmožnosti in končno, da se omejijo izdatki za vojaštvo, ki so v poslednjem času vzroke inflaciji.

Dočim zahteva Amerika, da se načelo Nemčiji samo take obveznosti, ki ne gredu preko njene zmožnosti in stavi to zahtevko kot pogoj za udeležbo na konferenci, Francija kategorično odklanja vsako revizijo versajskega miru t. j. nemških plačilnih obveznosti. Četudi Amerika izrecno ne zahteva revizije versajske pogodbe, oziroma diktata, vendar pomeni ameriška zahteva v bistvu revizijo. To pa Francija odkla-

nja. Tu ležita dve kardinalni nasproti. Razumljivo je francosko stališče. Francija je gospodarsko izčrpana, njeni finance so v strašnem stanju, vsled tega so ji potrebna nemška plačila. Finančni položaj Francije je tak, da se mora vse plačati, je dejal pred kratkim Poščar. Na drugi strani pa je jasno, da pronica vedno bolj spoznane, da Nemčija ne mora nositi tako velikih bremen. Do tega prepričanja je prišla že večina reparacijske komisije, ki je dovolila Nemčiji začasne plačilne olajšave.

Rusija sama še ni dala definitivne odgovora, vendar je sklepljena iz vsega, da bo na konferenci udeležila. Vsekakor pa povdajači ruskii listi, da Rusija ne pride na konferenco kot heretika, marveč da bo tudi ona stavila svoje zahteve.

Nadaljnja poročila vedo tudi povedati, da misli mala antanta nastopi enotno na konferenci. V koliko odgovarjajo ta poročila dejstvom, se začasno še ne da kontrolirati.

Bodoči tedni bodo pokazati, v koliko ostanejo posamezne vlade pri svojih zahtevah, v koliko bodo popustje. Sklepajoč po dosedanjih izjavah so nasprotstva še zelo velika. Ali Lloyd George je optimist, kakor se je sam izrazil v poslednjem govoru. V Genui bi naj bil napravljen prvi poizkus, priti iz sedanja strašne krize.

Politične vesti.

X Dogovor glede potnih listov. Iz Gradske poročajo: Dogovor sklepov konference glede potnih listov je bil od konference na plenarni seji v enkratno potovanje pet zlatih frankov in za vizum za potovanje skozi kako državo en zlati frank. Gsobe, ki morejo dokazati svoje uboštvo, dobijo vizum brezplačno. Ta dokaz se navadno ne zateva od javnih nameščencev, vojaških oseb, obrtnega pomožnega dela, delavcev, poslov, ladijskega dela ter dñinarjev in od vseh oplenih, ki potujejo v inozemstvo, da služijo tamkaj svoj kruh z ročnim delom. Ravnotakovo ne plačajo pristojbin rodbine omenjenih oseb ter vloge v sirote stalnih nameščencev. — Rodbinski potni listi, v katerih so naznačene soproge in otroci pod 15 let, ki potujejo s poglavljajem rodbine, so dovoljeni. — Osebna načinost pri izstavljanju potnih listov v oziru vrednih primerih ni potrebna. Ravnotakovo morejo zastopljiva v oziru vrednih primerih dati vizum osebam, ki nimajo svojega stalnega bivališča v kraju, kjer se nahaja zastopstvo. Dokaz, da je potovanje potrebno, se včlanoma ne bo več zahtevalo. Vizum se bo vsebje izdal brez predhodnega dovoljenja osrednje vlade. — V separateni zapisniku je konferenca izrazila želje, ki se nanašajo na gotovo vprašanja manjšega pomena, ki se nanašajo na potne liste.

tudi za povratek. Pristojbine znašajo za vizum za dopotovanje, ki velja eno leto, deset zlatih frankov, za vizum za enkratno potovanje pet zlatih frankov in za vizum za potovanje skozi kako državo en zlati frank. Gsobe, ki morejo dokazati svoje uboštvo, dobijo vizum brezplačno. Ta dokaz se navadno ne zateva od javnih nameščencev, vojaških oseb, obrtnega pomožnega dela, delavcev, poslov, ladijskega dela ter dñinarjev in od vseh oplenih, ki potujejo v inozemstvo, da služijo tamkaj svoj kruh z ročnim delom. Ravnotakovo ne plačajo pristojbin rodbine omenjenih oseb ter vloge v sirote stalnih nameščencev. — Rodbinski potni listi, v katerih so naznačene soproge in otroci pod 15 let, ki potujejo s poglavljajem rodbine, so dovoljeni. — Osebna načinost pri izstavljanju potnih listov v oziru vrednih primerih dati vizum osebam, ki nimajo svojega stalnega bivališča v kraju, kjer se nahaja zastopstvo. Dokaz, da je potovanje potrebno, se včlanoma ne bo več zahtevalo. Vizum se bo vsebje izdal brez predhodnega dovoljenja osrednje vlade. — V separateni zapisniku je konferenca izrazila želje, ki se nanašajo na gotovo vprašanja manjšega pomena, ki se nanašajo na potne liste.

Gospodarstvo.

Posredovanje dela

v Sloveniji leta 1921.

Kakor že v vseh kolikor toliko na prednjih državah, se je uredilo tudi pri nas takoj po prevratu javno posredovanje dela, ki ga vodi v Sloveniji Državna posredovalnica za delo s svojim osrednjim uradom v Ljubljani ter podružnicami v Ljubljani, Mariboru, Celju, Ptiju in Murski Soboti. Eksistenco potrebe te institucije dokazuje

najbolj živilen promet in pa lepi uspehi, ki ga je dosedaj dosegla, vključno temu, da se je imela boriti še z velikimi težkočrami. V preteklem letu izkazuje posredovanje zavod tiste socialno politične naloge, ki so mu namenjene. Ta

ko je posvetil v preteklem letu posebno pozornost v veliki bedi brezposelnih prekmurskih poljskih delavcev,

ki so jih dosegli razna židovska podjetja zelo

izkorisčala, dalje posredovanju vajencev itd.

V tem oziru ima zaznamovati zavod v preteklem letu prav lepe uspehe.

Tudi za bodoče namerava posvetiti zavod, če bo našel pri merodajnih faktorjih dovolj razumevajočih in podprtih,

tem vprašanjem posebno skrb, poleg tega pa namerava še intenzivno organizirati invalidno posredovanje,

posredovanje v in iz inozemstva itd.

V gospodarskem oziru je zlasti važno to,

da je začel organizirati zavod obrne-

vajence iz Bosne in Slovenije v svrhu

dvignjenja bosanske oblasti.

K položaju na delavnem trgu in letu

1921 bi bilo v splošnem priporočiti naslednje:

Veliko brezposelnost je bilo opa-

žati vse leto med nekvalificiranimi de-

lavecji (industrijskimi in agrarnimi) ter

med rudarji, živilskimi delavci, trgov-

skim in pisarniškim osebjem ter med

kovinarji.

Pomanjkanje delavcev je bilo opa-

žati zlasti v lesnih in gradbenih stro-

kah, ter med kvalificiranimi specijalisti

vsih panog. Da se to nemoralno

razmerje izračna, je poizkusil organizirati osrednji urad posredovanje naših

sezonskih delavcev (zlasti poljskih) v

zadnjem letu.

Značilno je, da je Wilsonov trg na-

meril uljarec na jedinstvo jugosloven-

skega Sokolstva ravno v času, ko se z

vsečimi silami pripravljamo na svoj

sokolski zlet, ki mu bo priča in sodnik

ves kulturni slovenski in neslovenski

svet! Zdi se, da so naši nekdanji bratje

na Wilsonovem trgu v Zagrebu stopili

v krog notranjih in zunanjih sovraž-

nikov Sokolstva. Ta zla slutnja boli,

toda ne poraja obupa. Naša pot drži

preko zaprak in neprilik do boja in

zmage, ki bo toliko častnejša, kolikor

besnejši je naval sovražnih sil!

Pozivljamo brate in sestre, ki so in

Drobik.

Zdravilna moč svetlobe. Finzenov zavod v Kopenhamenu slavi svojo 25 letnico. Množič je neznano, kako je prišel Finzen pravzaprav na to mesto, zdraviti ljudi s pomočjo solničnih žarkov. Nekega dne, ko se sam ni dobro počutil, je gledal brezbrizno skozi okno, pa mu je pogled nekote obstal na mački, ki se je solničila na nasproti strehi. Mačka je šla vedno za solnec in iskala toplih solničnih žarkov. Tako se porodi Finzen misel, da solnce gotovo blagodejno upliva na mačko, ker ga tako stanovitno išče. In odločil se je, da znanstveno prešče učinek solničnih žarkov. Ta mačka je torej nevede postal velika dobrotnica človeštva.

Kje je največ uradništva. Pri nas se mnogo govorji o zmanjšanju uradništva in toži o velikem številu nameščencev, ki obtežuje državno blagajno, da nikakor ne more priti v ravnotežje. In zares, pri nas pride na 60 do 70 prebivalcev po en državni nameščenec. Kako pa je pri naših severnih bratih? V Českoslovaški pride po en državni nameščenec na 50 prebivalcev, to pa zoper daleč presega Poljska, kjer je vsaki osmi prebivalec v državni službi.

Ugledni goljufi Delničarji društva Ilva v Miljanu naperili so proti članom upravnega odbora M. Bondyju, Arturu Luzettiju in inženirju C. Fejnu preiskavati in ovadbo radi goljufije in falfizificiranja bilance. Navedeni možakarji spadajo med najuglednejše italijanske finančnike.

Berač millionar. V Newyorku je v bolnici umrl berač William Smith in je bil pokopan na mestne stroške. — Pozneje pa so našli oporoko, podpisano z njegovim pravim imenom Rudolf Jardine, v kateri zapušča večem milijon dolarjev. V oporoki pravi: v življenju sem doživel srečo in nesrečo. In jaz, ki sem se v dnevnih srečah lahko meril z najboljšimi ljudmi, moral sem končno prosiši po ulicah. Mali del imetja sem si zopet pridobil nazaj, ter bi bil s tem lahko brezkrbno živel. Toda jaz sem se beračenja navadil tako zelo, da ga nisem mogel opustiti in sem beračil do konca svojega življenja.

Nan poroke — smrt. To se ni morda zgodilo v kakem razočaranju ali v kaki temni ulici, ne, to je bil le strašen slučaj, ki je srečno nevesto takoj na poročni dan premenil v obupno vdovo. Ženi John Hansen iz Rige je kazal takoj po poroki svoji mladi ženi neki avtomatični samokres.

Ni pa vedel, da se ta samokres sam polni in pritisnil je na petelinu, in samokres se je sprožil. In strel je šel mlademu možu skozi grlo in se zaril v mozek. Nesrečen je bil na mestu — mrtev.

Proda se:**Hiša**

in gospodarsko poslopje, vrt, lepe njive, travnik, gozdni in pašniki, skupaj 30 oralov, se proda iz proste roke. Hiša je zidana, z opeko krita, oddaljena pol ure od mesta Kočevje in četrte ure od fare in petrzadne Šole. — Več pri gostilničarju J. Povšetu v Staricerki, Kočevje.

Hiša

vill podobna obstoječa iz gospodarskega poslopja, veranda, pralna kuhinja, velik vrt, polje, se proda. V pritličju se lahko takoj useli. Vprašati: Jurčičeva ulica 18. Studenci pri Mariboru.

OPRAVA IN ŠTELAŽE
skoro nova za modno trgovino se proda. — Požve se v upravlja lista.

NERABLJEN PULT (PUDEL)

primeren za specijsko trgovino. — Naslov pova upravnštvo »Jugoslavija«.

mlaša moč se sprejme. — Ponudbe na postoli predal št. 66. — Istotam se kuplječežni rezervar od 5000 l. vsebine delce.

VEČ MEHANIKOV ZA DVOKOLESA, MOTORJE IN ŠIVALNE STROJE, IN

1 STRUGAR

se sprejme. Ljubljana, Zvonarska ulica 1.

Službe:**STAREJSI SAMOSTOJEN STAVBEN IN STROJNI KLJUČAVNIČARSKI MOJSTER**

s prakso se sprejme s 1. marcem pod ugodnimi pogoji. Neoznenjeni imajo radi posmanjanja stanovanj prednost. — Naslov v upravlja lista.

BLAGAJNIČARKA

Intelligentna gospodinjska, zmožna obeh jezikov, stenografske, strojevja, se sprejme. Ona, ki bi pomagala tudi pri nadzorovanju gospodinjstva, ima prednost. Pogoji ugodni. Ivo Andraschitz, Maribor, Vodnikov trg 4.

KONTORISTINJA

Ponudbe je poslati na upravnštvo pod šifro: »Samostojna pisarniška moč 200.«

KORESPONDENT

Izvežbana zanesljiva ter samostojna moč, spremi strojevje in stenograf se pod ugodnimi pogoji takoj sprejme pri večjem tovarniškem podjetju v Ljubljani, absolventi št. vtrgovske šole z daljšo praksijo imajo prednost. — Ponudbe je poslati na upravnštvo tega lista pod šifro: »Korespondent 350.«

DVE ŠIVILJI IN EN TAPETNIK
se sprejmeta. — Naslov pove upravnštvo.

nagrada onemu, ki mi preskrbi boljšo mebljavo sobo za takoj. Ponudbe na upravo lista.

LEPA MEBOLOVANA SOBA

s posebnim vredom v predmetju se takoj odda. — Naslov pove uprava lista.

163

ZASTOPSTVO

slovenskih podjetij za Hrvatsko, Bosno, Dalmacijo in Srbijo prevzame zagrebška agentura, ki deluje že nad deset let ter je dobro upeljana. Potuje z lastnim avtomobilom. Ponudbe na upravo lista pod »Zastopstvo«.

VEČJO GOSTILNO ALI RESTAVRA-
CIJO NA PROMETNEM KRAJU

vzamem v najem ali na račun. Vložim kav-
anje do 60.000 kron. — Prosim ce-
njene ponudbe na postajo »Pakrac«.

161

1000 KRON

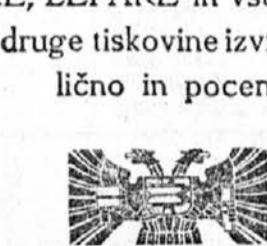
nagrada onemu, ki mi preskrbi boljšo me-
bljavo sobo za takoj. Ponudbe na upravo

lista.

VIZITKE, KUVERTE in PISEMSKI PAPIR S

FIRMO, TABELE, PROSPEKTE, LE-

TAKE, LEPAKE in vsakovrstne

MOJI LJUBČKI

živalske slike za naše malčke,
na trdem kartonu.

Cena 8 dinarjev.

V Zvezni knjigarni
Ljubljana, Marijin trg št. 8.

Les za žago.

Smrekove, bukove in hrastove hlobe kupujem po najvišjih dnevnih cenah. Ponudbe franko vagon nakladalna postaja.

Ivan Šiška, tovarna parket in parna žaga
Ljubljana, Metelkova ulica št. 4.

Istotam se sprejme
zanesljiv in izvežban

GATERIST

če mogoče za
takojšen nastop.

**NOVA ZALOŽBA
R. Z. Z O. Z. V LJUBLJANI**

obvešča vse svoje člane, zadruge in cenjeno občinstvo, da je v svojem lokalnu na Kongresnem trgu št. 19 otvorila trgovino s papirjem in pisarniškimi potrebščinami.

Jedno veliko industrijsko preduzeče traži nekoliko:

bravara, tokara, kotarskih kovača, tesara in majstora za autogeno varenje.

Stanovi pripravljeni. — Ponudbe na upravo lista pod brojem 114/V.

Zastopstvo

slovenskih podjetij za Hrvatsko, Bosno, Dalmacijo in Srbijo prevzame zagrebška agentura, ki deluje že nad deset let ter je dobro upeljana. Potuje z lastnim avtomobilom. Ponudbe na upravo lista pod »Zastopstvo«.

TRGOVSKA BANKA D. D. V LJUBLJANI.**Vabilo na subskripcijo delnic.**

Trgovci, industrijalci in obrtniki ljubljanskega in mariborskega okrožja so sklenili ustanoviti lasten denarni zavod, kateri naj ostane v rokah izključno trgovskega, industrijskega in obrtniškega stanu in kateri naj v prvi vrsti varuje interese trgovcev, industrijalcev in obrtnikov, ter se naj v najkrajšem času razširi na teritorij cele Jugoslavije.

Minister za trgovino in industrijo je z odlokom z dne 28. novembra 1920 št. VI. 3388 dovolil ustanovitev delniške družbe z imenom

Glavni pravil zamoremo izdati najprej osnovno glavnico po 10.000.000 K, katero oddajamo v javno subskripcijo in sicer

25.000 delnic po 400 K nominale.

Ceno za podpisane delnice je pri subskripciji plačati v gotovini.

Delnice se stavljajo na subskripcijo po sledečih pogojih:

1. Delnice se prepusti po kurzu 400 K več 80 K za emisijske stroške.
2. Delnice participirajo na čistem dobitku poslovnega leta 1922.
3. Delnice se bodo izdile v komadih po 1, 5 in 25 delnic.
4. Reparticijo delnic izvrši pripravljalni odbor.

Rok za podpisovanje delnic se prične dne 20. januarja 1922 in neha dne 4. februarja 1922.

Prijava sprejemajo: V Ljubljani: Kmettska posojilnica ljubljanske okolice ter Slovenska trgovska

delniška družba, v Mariboru pa Kreditno društvo mestne hranilnice, Orožnova ulica 2.

Vsek podpisovalec dobi od vplačilnega mesta potrdilo o številu subskribiranih delnic in o vpla-

čenem znesku. Subskribent se bodo o dodeliti delnic poročalo. Ako bi se posameznim subskribentom ne moglo dodeliti polno število podpisanih delnic, se vplačani zneski pridrže in se bode dodelite manj-

kujočim delnic izvršili pri novi subskripciji, katera se razpiše takoj po občnem zboru. Po dodeliti delnic se izroči subskribentom proti vrniti potrdil o podpisanih delnicah začasna potrdila o številu vplačenih

in dodeljenih delnic. Delnice se izročajo pozneje proti vrnitvi začasnih potrdil. Po 16 pravil daje na

občnem zboru vsokih 25 delnic po en glas.

V Ljubljani, dne 20. januarja 1922.

Dolenc Franc, lesni industrijač, Skofja Loka. Arnejc Ana, lesna trgovka, Jesenice. Golob Franc, tovarna, Ljubljana-Viš. Gerkman & Lenasi, veletrgovina, Ljubljana. Gaspari & Faninger, veletrgovina, Maribor. Gajšek Martin, trgovec, Maribor. Hartman Peter, trgovec, Ljubljana. Hedzet & Koritnik, veletrgovina, Ljubljana. Hochegger & drugovi, lesna industrija, Maribor. Hudovernik & Co., lesna industrija, Radovljica. Javornik Josip, lesni industrijač, Zalna. He Ivan, lesni trgovec, Ribnica. Jug & drugi, lesna trgovina, Maribor. Dr. Iršič Fran, industrijač, Maribor. Dr. Kobal Alojzij, Ljubljana. Kostevec Ivan, veletržec, Ljubljana. Korenčan Ivan, veletržec, Ljubljana. Koražin Ivan, trgovec, Maribor. Kravos Ivan, sedlarjiški mojster, Maribor. Kržnič Alojz, lesni industrijač, Maribor. Liles Alojz, veletržec, Ribnica. Meden Viktor, veletržec, Ljubljana. Medica Fran, veletržec, Ljubljana. Mencinger Tomaz, veletržec, Ljubljana. Novak Fran, braviški mojster, Maribor. Oset Miloš, trgovec, Maribor. Pinter & Lenard, veletrgovina, Maribor. Pivljaković Nicifor, carinske in spredicke podjetje, Maribor. Pogačnik Anton, lesna industrija, Podmart. Pogačnik Franc, veletržec, Ljubljana. Dr. Rekar Ernest, lesni industrijač, Jesenice. Ing. Rudež, grajšček, in lesni industrijač, Ribnica. Rus Ivan, lesni industrijač, Loški potok. Sava, lesna industrijska družba, Ljubljana. Skaberne A. & E., veletržec, Ljubljana. Stancer Hinko, veletržec, Ljubljana. Stepić Peter, veletržec, Ljubljana. Popović Janko, veletržec, Ljubljana. Tavčar Jože, veletržec in industrijač, Maribor. Toman & Reich, veletržec, Ribnica. Valjak Gjuro, trgovec in restavrat, Maribor. Weixl Vilko, veletržec, Maribor. Verovšek Jurij, veletržec, Ljubljana. Worsche Karl, veletržec, Maribor.

TRGOVSKI POMOČNIK

mlaša moč se sprejme. — Ponudbe na postoli predal št. 66. — Istotam se kuplječežni rezervar od 5000 l. vsebine delce.

VEČ MEHANIKOV ZA DVOKOLESA, MOTORJE IN ŠIVALNE STROJE, IN

1 STRUGAR

se sprejme. Ljubljana, Zvonarska ulica 1.

159

Razno:**SOBO**

ičeta uradnika z dvema posteljama s hrano ali brez hrane za takoj ali pozneje. Ponudbe na upravo lista pod »Soba«.

153

ZASTOPSTVO

slovenskih podjetij za Hrvatsko, Bosno, Dalmacijo in Srbijo prevzame zagrebška agentura, ki deluje že nad deset let ter je dobro upeljana. Potuje z lastnim avtomobilom. Ponudbe na upravo lista pod »Zastopstvo«.

161

**VEČJO GOSTILNO ALI RESTAVRA-
CIJO NA PROMETNEM KRAJU**